

Кафедра безпеки життєдіяльності

Основи охорони праці та цивільного захисту

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Силабус складено на підставі типових програм з дисциплін основи охорони праці та цивільного захисту для вищих навчальних закладів.

Навчальна дисципліна «Основи охорони праці та цивільного захисту» є нормативною дисципліною, що включається в навчальні плани як самостійна дисципліна та передбачає вивчення загальних питань охорони праці та цивільного захисту з урахуванням особливостей підготовки бакалаврів за відповідними напрямками підготовки та майбутньої професійної діяльності випускників. Надзвичайно важливе значення має також ґрунтовна підготовка майбутнього фахівця в законодавчому, нормативно-правовому та організаційному аспектах охорони праці та цивільного захисту.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є система правових, соціально-економічних, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних, і лікувально-профілактичних заходів і засобів, спрямованих на збереження здоров'я й працездатності людини в процесі праці, формування у студентів здатності творчо мислити, вирішувати складні проблеми інноваційного характеру й приймати продуктивні рішення у сфері охорони праці та цивільного захисту (ЦЗ).

2. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни «Основи охорони праці та цивільного захисту» є надання знань, умінь, формування компетенцій для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах (об'єктах господарської, економічної та науково-освітньої діяльності), формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях та приймати продуктивні рішення у сфері цивільного захисту (ЦЗ), з урахуванням особливостей майбутньої професійної діяльності, а також досягнень науково-технічного прогресу.

Завдання дисципліни «Основи охорони праці та цивільного захисту» є набуття студентами знань, умінь і здатностей ефективно вирішувати завдання професійної діяльності з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці та гарантуванням збереження життя, здоров'я та працездатності працівників у різних сферах професійної діяльності також передбачає засвоєння студентами новітніх теорій, методів і технологій з прогнозування надзвичайних ситуацій (НС), побудови моделей їхнього розвитку, визначення рівня ризику та обґрунтування комплексу заходів, спрямованих на відвернення НС, захисту персоналу, населення, матеріальних та культурних цінностей в умовах НС, локалізації та ліквідації їхніх наслідків.

3. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять
1	Основи законодавства України з охорони праці.
2	Гарантії прав на охорону праці.
3	Організація охорони праці на підприємстві. Навчання з питань охорони праці.
4	Виробничий травматизм і професійні захворювання.
5	Гігієна праці та виробнича санітарія.
6	Виробниче освітлення.
7	Основи електробезпеки.

8	Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах.
9	Моніторинг та сценарний аналіз виникнення і розвитку надзвичайних ситуацій.
10	Державна політика України у сфері цивільного захисту. Єдина система цивільного захисту України. Режими її функціонування.
11	Сили цивільного захисту України.
12, 13	Основні заходи щодо захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій у сфері цивільного захисту.
14	Методи розрахунку зон ураження від техногенних вибухів і пожеж та противибуховий і протипожежний захист об'єктів господарювання.
15	Прогнозування обстановки та планування заходів захисту в зонах радіоактивного і хімічного зараження.

4. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять
1	Визначення параметрів мікроклімату на робочих місцях
2	Визначення концентрації шкідливих парів та газів у повітрі робочої зони
3	Ідентифікація зон руйнувань при вибухах конденсованих вибухових речовин і газоповітряних сумішей.
4	Визначення ступеня хімічної небезпеки суб'єктів господарювання та адміністративно-територіальних утворень

5. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми
	підготовка до аудиторних занять
	підготовка до контрольних заходів
	виконання курсового проекту або роботи
	опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях: Тема 2. Соціально-економічне значення охорони праці. Охорона праці жінок, неповнолітніх, інвалідів. Тема 3. Принципи організації та види навчання з питань охорони праці. Інструкції з охорони праці. Тема 4. Порядок розслідування обставин і причин виникнення професійних захворювань. Методи аналізу виробничого травматизму Тема 8. Основні засоби і заходи забезпечення пожежної безпеки виробничого об'єкту. Тема 10. Функціональні та територіальні підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту. Тема 11. Оперативно-рятувальна служба цивільного захисту. Спеціалізовані служби цивільного захисту. Добровільні формування цивільного захисту. Тема 13. Радіаційний і хімічний захист населення і територій, медичний захист, біологічний та психологічний захист населення.
	підготовка до екзамену

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методи контролю знань на лекціях та практичних заняттях:

- письмове опитування лекційного курсу;
- усне опитування на практичних заняттях.